

aşırı düşük teklif açıklamaları kapsamında sunduğu analizde aritmetik hata bulunmadığı, analiz girdilerinin doğru şekilde açıklandığı, analizler içerisinde miktar ve tutar çarpılırken herhangi bir yuvarlama yapılmadan ilgili sütunun hesaplandığı ve son aşamada birim fiyat hesaplanırken yuvarlama yapıldığının tespit edilmesi

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "Aşırı Düşük Teklifler" başlıklı 38'inci maddesinde "İhale komisyonu verilen teklifleri değerlendirdikten sonra, diğer tekliflere veya idarenin tespit ettiği yaklaşık maliyete göre teklif fiyatı aşırı düşük olanları tespit eder. Bu teklifleri reddetmeden önce, belirlediği süre içinde teklif sahiplerinden teklifte önemli olduğunu tespit ettiği bileşenler ile ilgili ayrıntıları yazılı olarak ister.

İhale komisyonu;

a) İmalat sürecinin, verilen hizmetin ve yapım yönteminin

ekonomik olması,

b) Seçilen teknik çözümler ve teklif sahibinin mal ve hizmetlerin temini veya yapım işinin yerine getirilmesinde kullanacağı avantajlı koşullar,

c) Teklif edilen mal, hizmet veya yapım işinin özgünlüğü,

gibi hususlarda yapılan yazılı açıklamaları dikkate alarak, aşırı düşük teklifleri değerlendirir. Bu değerlendirme sonucunda, açıklamaları yeterli görülmeyen veya yazılı açıklamada bulunmayan isteklilerin teklifleri reddedilir.

Kurum, ihale konusu işin türü, niteliği ve yaklaşık maliyeti ile ihale edilme usulüne göre aşırı düşük tekliflerin tespiti, değerlendirilmesi ve ekonomik açıdan en avantajlı teklifin belirlenmesi amacıyla sınır değerler ve sorgulama kriterleri belirlemeye, ihalenin bu maddede öngörülen açıklama istenilmeksizin sonuçlandırılabilmesine, ayrıca yaklaşık maliyeti 8'inci maddede öngörülen eşik değerlerin yarısına kadar olan hizmet alımları ile yapım işleri ihalelerinde sınır değer altında olan tekliflerin bu maddede öngörülen açıklama istenilmeksizin reddedilmesine ilişkin düzenlemeler yapmaya yetkilidir. İhale komisyonu bu maddenin uygulanmasında Kurum tarafından yapılan düzenlemeleri esas alır." hükmü,

Kamu İhale Genel Tebliği'nin "Aritmetik hata ve yuvarlama" başlıklı 16.5'nci

maddesinde “16.5.1. Birim fiyat teklif cetvelindeki çarpım ve toplamlarda hata olması durumunda aritmetik hata olduğu kabul edilecek ve teklif doğrudan değerlendirme dışı bırakılacaktır. Kısmi teklif verilmesine imkân tanınan ihalelerde, isteklinin aritmetik hata yapılan kısma ilişkin teklifi değerlendirme dışı bırakılarak, teklif verdiği diğer kısımlar üzerinden ihale sonuçlandırılacaktır.

16.5.2. Kısmi teklife izin verilip verilmediğine bakılmaksızın, birim fiyat üzerinden teklif alınan tüm ihalelerde istekliler, hizmet alımı ihalelerinde işçi sayısı üzerinden teklif alınan işçilik kalemleri hariç, birim fiyatları ve birim fiyatla miktarın çarpılması sonucu bulunan tutarları, virgülden sonra iki ondalık basamaklı sayıdan fazla olacak şekilde verebileceklerdir. Ancak, toplam teklif tutarı virgülden sonra en yakın iki ondalık basamaklı sayıya

yuvarlanarak yazılacaktır. Yuvarlama işleminde yarım kuruş ve üzerindeki değerler bir kuruşa tamamlanacak; yarım kuruşun altındaki değerler ise dikkate alınmayacaktır.

Kısmi teklifin tek kalemden oluşması durumunda birim fiyatla miktarın çarpılması sonucu bulunan tutar, en fazla virgülden sonra iki ondalık basamaklı olacak şekilde verilebilecektir. Kısmi teklifin birden çok kalemden oluşması halinde ise bu kalem tutarlarının toplanması sonucu bulunan kısım toplam tutarı en fazla virgülden sonra iki ondalık basamaklı olacak şekilde verilebilecektir. Bir başka ifadeyle kısmi teklifin birden çok kalemden oluşması halinde her bir kalemin birim fiyatla miktarın çarpılması sonucu bulunan tutarı, virgülden sonra iki ondalık basamaklı sayıdan fazla olacak şekilde verilebilecek, ancak kısım toplam tutarı en yakın iki ondalık basamaklı sayıya yuvarlanarak yazılacaktır. Yuvarlama işleminde yarım kuruş ve üzerindeki değerler bir kuruşa tamamlanacak; yarım kuruşun altındaki değerler ise dikkate alınmayacaktır.

Yuvarlama işlemine ilişkin örnek:

Hesaplanan toplam/kısım toplamı teklif tutarı	Yuvarlama sonucu
500.815,414	500.815,41
500.815,4149	500.815,41
500.815,41582	500.815,42
500.815,4169	500.815,42

16.5.2.1. İşçilik ücreti, yol ve yemek bedeli ile bunlar üzerinden alınan prim tutarları gibi işçilik kalemlerini oluşturan maliyet unsurlarına ilişkin hesaplama yöntemi,

sosyal güvenlik mevzuatı kapsamında kanunla ve idari düzenlemelerle belirlenmiş olup, bu çerçevede 1 TL (Bir Türk Lirası)'nin altındaki tutarlar iki ondalık basamaklı sayıya yuvarlanarak yazılmaktadır. Sosyal güvenlik mevzuatındaki düzenlemelerin emredici nitelikte olması nedeniyle isteklilerin ilgili mevzuatı gereğince yapacakları işçilik hesaplamalarında da anılan yöntemin uygulanması zorunluluğu bulunmaktadır. Bu sebeple, hizmet alımı ihalelerinde birim fiyat teklif cetvelinde yer alan ve işçi sayısı üzerinden teklif alınan işçilik kalemlerinin birim fiyatları ile birim fiyatla miktarın çarpılması sonucu bulunan tutarları, virgülden sonra en yakın iki ondalık basamaklı sayıya yuvarlanarak yazılacaktır. Yuvarlama işleminde yarım kuruş ve üzerindeki değerler bir kuruşa tamamlanacak; yarım kuruşun altındaki değerler ise dikkate alınmayacaktır.” açıklaması,

**Anılan Tebliğ'in Madde
“Yuvarlama ve aritmetik hata”
başlıklı 39'uncu
maddesinde “39.1. Birim
fiyat teklif cetvelinde iş
kalemleri için teklif edilen
birim fiyatlar ve
analizlerdeki rayiç fiyatlar,**

virgülden sonra iki ondalık basamaklı sayıdan fazla olacak şekilde yazılabilecektir.

39.2. Birim fiyat teklif cetvelinde, her bir iş kaleminin miktarı ile bu iş kalemi için teklif edilen birim fiyatın çarpımı sonucu bulunan tutar, analizlerde de her bir girdi miktarı ile rayicinin çarpımı sonucu bulunan tutar, virgülden sonra iki ondalık basamaklı sayıdan fazla olacak şekilde yazılabilecektir. Ancak toplam teklif tutarı, virgülden sonra en yakın iki ondalık basamaklı sayıya yuvarlanarak yazılacaktır. Yuvarlama işleminde yarım kuruş ve üzerindeki değerler bir kuruşa tamamlanacak; yarım kuruşun altındaki değerler ise dikkate alınmayacaktır.

39.3. Birim fiyat teklif cetvellerinde çarpım ve toplamlarda aritmetik hata yapan istekliler değerlendirme dışı bırakılacaktır. Kısmi teklife açık ihalelerde ise isteklinin aritmetik hata yapılan kısma ilişkin teklifi değerlendirme dışı bırakılacaktır.” açıklamaları,

Aynı Tebliğ'in “Aşırı düşük teklif sorgulaması öngörülen ihalelerde yaklaşık maliyetin hesaplanması sırasında yapılacak işlemler” başlıklı 38'inci maddesinde “ 38.1. İdare, yaklaşık maliyetin hesaplanması sırasında her bir iş kalemi/grubunun yaklaşık maliyete oranını tespit edecektir. Yaklaşık maliyeti oluşturan iş kalemleri/grupları tutarlarının büyükten küçüğe sıralandığı ve oranların kümülatif toplamının da gösterildiği “sıralı iş kalemleri/grupları listesi” ile iş kalemleri/gruplarına ait ayrıntılı analizler ve analiz girdilerinin tutarları itibarıyla küçükten büyüğe sıralanmış

halini gösteren “sıralı analiz girdileri tablosu” hazırlanarak yaklaşık maliyet hesap cetveli kapsamında ihale onay belgesine eklenecektir. Sıralı iş kalemleri/grupları listesi oluşturulurken, iş kalemleri/grupları tutarlarının yaklaşık maliyete oranları, en yakın dört ondalık basamaklı sayıya getirilecek biçimde yuvarlanacak ve bu oranların toplamının, yuvarlama nedeni ile 1 den farklı olması dikkate alınmayacaktır.” açıklaması,

Anılan Tebliğ’in “Sınır değer tespiti ve aşırı düşük teklifler” başlıklı 45’inci maddesinde “... 45.1.1.5. Bu madde kapsamında sınır değer hesaplanmasında, 4734 sayılı Kanun’un 36’ncı maddesi uyarınca ilk oturumda teklif mektubu ve geçici teminatını usulüne uygun sunan isteklilerin teklifleri “geçerli teklif” olarak dikkate alınacaktır.

45.1.2. Sınır değer altındaki teklif sahiplerinden yaklaşık maliyetin % 80’lik bölümünü oluşturan iş kalemleri/gruplarına ilişkin ayrıntılar yazılı olarak istenir. Bu çerçevede; istenen açıklamanın niteliği dikkate alınarak, isteklilere beş (5) iş gününden az olmamak üzere makul bir süre verilir. Yazıda ayrıca, ihale konusu işe özgü alanlara (malzeme ocağı vb.) ilişkin olan ve açıklama istenecek girdi niteliğinde bulunan nakliyelere dair yaklaşık maliyet hesabında esas alınan mesafeler belirtilir.

45.1.2.1. İhale komisyonunca, (38.1) maddesi kapsamında idarece hazırlanan “sıralı iş kalemleri/grupları listesi” kullanılarak yaklaşık maliyetin % 80’lik kısmına giren iş kalemleri/grupları belirlenir.

Sıralı listeye göre, tutarlarının yaklaşık maliyete oranlarının kümülatif toplamı % 80 oranına kadar olan iş kalemleri/grupları ile kümülatif toplama eklendiğinde % 80 oranının aşılmasına neden olan iş kalemi/grubu, sorgulamaya tabi tutulacak olan iş kalemleri/grupları olarak

belirlenecektir. Bunların dışında kalan iş kalemleri/grupları için sorgulama yapılmayacaktır.

45.1.2.2. İhale komisyonu tarafından, açıklama istenilmesi gereken iş kalemleri/gruplarına ait idarece (38.1) maddesine göre oluşturulan "sıralı analiz girdileri listesi" kullanılarak tutarı kar ve genel gider hariç analiz toplamının % 3'üne eşit ve bu tutarın altında olan analiz girdileri tespit edilecektir.

Yaklaşık maliyeti oluşturan iş kalemi/grubu analizlerindeki analiz girdilerinden, tutarı kar ve genel gider hariç analiz toplamının %3'üne eşit ve altında olanlar için isteklilerden açıklama yapılması istenilmeyecektir.

Tutarı, kar ve genel gider hariç analiz toplamının % 3'üne eşit veya altında olması nedeniyle sorgulamaya tabi tutulmayacak analiz girdilerinin tutarlarının kümülatif toplamının kar ve genel gider hariç analiz toplamının %15'ini aşması durumunda; en küçük tutardan itibaren kümülatif toplamda % 15'lik tutarın aşılmasına neden olan analiz girdisi belirlenecek, tutarı bu girdinin tutarından daha az olan girdiler için açıklama istenilmeyecektir.

Aynı girdinin yaklaşık maliyeti oluşturan birden fazla iş kalemi/grubunun analizinde yer alması halinde bu girdinin oranı her analiz için ayrı ayrı değerlendirilerek analiz toplamının % 3'ünün altında kalıp kalmadığına göre işlem yapılır. Herhangi bir analizdeki oranı %3'ün üstünde olan analiz girdisi için açıklama istenilecektir.

Analizlerdeki işçilik girdisi, tutarları analiz toplamının % 3'üne eşit veya altında olsa dahi, açıklama istenilmeyecek girdiler arasında yer alamaz.

45.1.2.3. İhale komisyonu teklifleri aşırı düşük olarak tespit edilen isteklilerden (45.1.2.1) maddesinde belirlediği iş kalemleri/grupları için isteyeceği açıklama ile ilgili yazıda, (45.1.2.2) maddesine göre açıklama istenilmeyecek olan analiz

girdilerini de belirtecektir.

İstekliler, teklifi kapsamında yer alan iş kalemleri/grupları için hazırlayacakları analizlerde (45.1.2.2) maddesine göre açıklama istenilmeyecek olan analiz girdileri de dahil analizlerini oluşturan tüm girdileri göstereceklerdir.

...

45.1.3. İsteklilerden teklifleri kapsamında analiz ve hesap cetveli sunmaları istenmeyecektir. Analizler ve hesap cetveli, Kanun'un 38'inci maddesi uyarınca teklif fiyatı aşırı düşük olarak tespit edilen isteklilerin tekliflerinin önemli bileşenleri ile ilgili ayrıntıların belirlenmesi amacıyla, sadece aşırı düşük teklif sahibi isteklilerden istenecektir. Bu çerçevede; teklif fiyatının aşırı düşük olduğu tespit edilen istekliler tekliflerinde önemli olduğu tespit edilen bileşenlerine ilişkin olarak yapacakları açıklama kapsamında;

...

b) Teklif birim fiyatlı işlerde; açıklama istenen iş kalemlerinin birim fiyatlarına ilişkin olarak ihale dokümanında verilen analiz formatına uygun analizleri sunacaklardır. Sorgulamaya konu edilmeyen iş kalemleri/grupları için analiz sunulması istenmeyecektir.

...

45.1.4. İdare tarafından ihale dokümanı kapsamında;

a) Teklif birim fiyatlı işlerde; her bir iş kaleminin yapım şartlarına, tarif ve içeriğine göre analizde yer almasını istediği "malzeme, işçilik, makine ve diğerleri (varsa; nakliyeler, inşaat yerindeki yükleme, boşaltma, yatay ve düşey taşımalar, zamlar vb.)" sadece girdi cinslerinin belirlendiği, analiz girdileri ile miktarlarının ve tutarlarının belirtilmediği,

...

(Ek-Y.2)'de yer alan örneğe uygun analiz formatının isteklilere verilmesi, isteklilerin de tekliflerinin aşırı düşük olarak tespit edilerek kendilerinden açıklama istenmesi durumunda, yapacakları açıklamada sunacakları analizlerin verilen bu formata uygun olması gerekmektedir.

İdare tarafından bütün iş kalemleri/iş grupları için tek bir analiz formatı düzenlenebileceği gibi, iş kalemleri/iş gruplarının yapım şartlarına göre birden fazla analiz formatı da düzenlenebilir. Ancak bu durumda, idare ihale dokümanında hangi analiz formatının hangi iş kalemleri/iş grupları için kullanılacağını belirtmek zorundadır.

Kamu kurum ve kuruluşlarınca yayımlanmış birim fiyatlar ile uyumlu olmayan iş kalemleri (özel iş kalemleri) ile idarelerce tasarlanan ve birden fazla iş kalemini ihtiva eden iş kalemleri (paçal iş kalemi) için bu iş kalemlerinde bulunan analiz girdileri ve miktarlarının gösterildiği analiz formatlarının, ihale dokümanı kapsamında veya aşırı düşük tekliflere yönelik açıklama istenmesine ilişkin yazı ekinde verilmesi gerekmektedir. Ancak idarece niteliği gereği analiz formatı hazırlanamayan iş kalemlerine ilişkin isteklilerin açıklamaları kapsamında analiz sunmalarına gerek olmayıp, anılan iş kalemlerine ilişkin açıklamalar 45.1.13 maddesi uyarınca yapılabilir.

45.1.5. İsteklilerin iş kalemleri/iş grupları için kamu kurum ve kuruluşlarınca yayımlanmış cari yıl birim fiyatları veya bu fiyatlardan daha yüksek fiyatları teklif etmeleri ve söz konusu iş kalemleri/grupları için; hangi kamu kurum ve kuruluşunun birim fiyatını kullandıklarını, birim fiyat poz numarasını da yazmak suretiyle liste halinde belirterek açıklamaları kapsamında sunmaları durumunda analiz düzenlemeleri zorunlu değildir. Bu kapsamda; isteklilerin, kamu kurum ve kuruluşlarınca yayımlanmış "kar ve genel gider içermeyen birim fiyatların" üzerine, kendi belirledikleri "kar

ve genel gideri" ilave ederek birim fiyatlarını oluşturmalarını durumunda da; hangi kamu kurum ve kuruluşunun "kar ve genel gider hariç birim fiyatını" kullandıklarını ve kendi belirledikleri "kar ve genel gider" tutarını yazmak suretiyle liste halinde belirterek açıklamaları kapsamında sunmaları halinde de, söz konusu iş kalemleri/iş grupları için analiz düzenlemeleri zorunlu değildir. Bu kapsamda isteklilerin analiz düzenlemeleri zorunlu olmayan söz konusu iş kalemleri/grupları için 45.1.13 maddesinde belirtilen belgeleri sunmalarına da gerek bulunmamaktadır.

...

İlan veya davet tarihinde cari yıl birim fiyatın yayımlanmamış olması durumunda, istekli tarafından önceki yılın yayımlanmış birim fiyatları kullanılabilir.

45.1.6. Analizler ile yardımcı ve/veya alt analizlerde, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından belirlenerek yayımlanmış rayiçleri kullanan ve söz konusu rayiçleri poz numaralarını da belirtmek suretiyle liste halinde sunan isteklilerin, söz konusu rayiçlere ilişkin olarak 45.1.13 maddesinde belirtilen belgeleri sunmalarına gerek bulunmamaktadır.

45.1.7. İstekliler tarafından, inşaat iş kalemleri/iş grupları dışında yer alan sıhhi tesisat, kalorifer tesisatı, müşterek tesisat, havalandırma, brülör, asansör, elektrik tesisatı vb. iş kalemleri/iş gruplarına ait analiz sunulması yerine bu iş kalemi/iş gruplarına ait malzeme ve montaj bedelini ayrı ayrı gösterecek şekilde açıklama yapılması kabul edilecektir.

45.1.8. Aşırı düşük teklifine ilişkin olarak yaptığı açıklamada sunduğu analizler, ihale dokümanı kapsamındaki analiz formatına, birim fiyat tariflerine, idarece tanımlanan yapım şartlarına veya teknik şartnameye uygun olmayan, analiz fiyat tutarları teklif fiyatların üzerinde olan isteklilere ait teklifler reddedilecektir. Analizler üzerinde yapılan incelemede; çarpım ve toplamlarda hesaplama hatası bulunması

durumunda, analiz girdilerine ait fiyatlar esas alınarak, hesaplama hatası ihale komisyonu tarafından re'sen düzeltilir. Bu şekilde düzeltilmiş analiz fiyatı, teklif fiyatın üzerinde olan isteklilerin teklifleri reddedilir.

45.1.9. İş kalemleri/gruplarına ait analizler ile yardımcı ve/veya alt analizlerde yer alan işçilik fiyatları ihale tarihinde yürürlükte olan saatlik asgari ücretin altında olamaz.

...

45.1.13. Teklifi aşırı düşük bulunan isteklilerin, tekliflerinde önemli olduğu tespit edilen bileşenler ile ilgili olarak 4734 sayılı Kanun'un 38'inci maddesi uyarınca yapacakları açıklamada, sorgulamaya konu iş kalemlerine/gruplarına ilişkin analizler ile bu analizlere dayanak teşkil eden bilgi ve belgeleri sunmaları gerekmektedir.

İsteklilerin analizlerine dayanak teşkil eden bilgi ve belgeler;

- a. Üçüncü kişilerden alınan fiyat teklifleri,
- b. Çimento ve demir ürünleri için ilan edilmiş üretici fiyat tarifeleri,
- c. Kamu kurum ve kuruluşları tarafından sunulan mal ve hizmetlere ilişkin ilan edilmiş fiyat tarifeleri veya bunlardan alınmış fiyat teklifleri,
- ç. Kamu kurum ve kuruluşları tarafından ilgili mal veya hizmetlere ilişkin ilan edilen asgari fiyatlar,
- d. Ürettiği, aldığı veya sattığı mallara ilişkin maliyet/satış tutarı tespit tutanakları,
- e. Stoğunda bulunan mallara ilişkin stok tespit tutanakları,

f. İdarece istenmesi durumunda yardımcı analizler v.b. dir.

İstekliler tekliflerine ilişkin olarak yukarıda sayılan belgelerden kendileri için uygun olanları açıklamaları kapsamında sunacaklardır.

Yukarıda sayılan bilgi ve belgelerden herhangi biri ile açıklama yapılmasının fiilen mümkün olmadığı durumlarında, istekliler tarafından gerekçesi belirtilmek suretiyle ilgili mevzuatına göre son 12 ay içinde düzenlenen açıklamaya elverişli diğer bilgi ve belgeler kullanılarak da açıklama yapılabilir (Örnek: Yurt dışından ithal edilen mallara ilişkin olarak gümrük giriş beyannamesi kullanılarak açıklama yapılabilir). Yüklenicinin dışında üçüncü kişilerce inşaat mahalli dışında imal edilen ve esaslı başka bir işçilik veya malzeme katkısı yapılmaksızın yapıya monte edilen iş kalemlerinin üçüncü kişilerden alınan fiyat teklifleri ile açıklanması durumunda, bu iş kalemlerine ilişkin analiz sunulması zorunlu değildir. Ayrıca, istekliler tarafından teklif kapsamındaki harita, kadastro ve proje işlerine ilişkin yapılacak açıklamalarda üçüncü kişilerden alınan fiyat tekliflerinin sunulması yeterlidir.

45.1.13.1. Teklifi oluşturan maliyet bileşenlerine ilişkin üçüncü kişilerden fiyat teklifi alınması durumunda, öncelikli olarak fiyat teklifini veren kişiyle tam tasdik sözleşmesi yapan veya beyannamelerini imzalamaya yetkili olan meslek mensubu tarafından ilgisine göre teklife konu mal veya hizmet için maliyet tespit tutanağı (Ek-0.5) veya satış tutarı tespit tutanağı (Ek-0.6) düzenlenecektir. Tutanaklar fiyat teklifinin dayanağı olarak düzenlenecek olup, aşırı düşük teklif açıklaması kapsamında sunulacaktır.

Maliyet tespit tutanağı dayanak alınarak fiyat teklifi sunulabilmesi için, fiyat teklifinin mamul/mala ilişkin olması halinde mamul/malın birim fiyatının, tutanakta tespit edilen ağırlıklı ortalama birim maliyetin altında olmaması; fiyat teklifinin hizmete ilişkin olması halinde ise bu hizmetin

birim fiyatının, tutanakta tespit edilen toplam birim maliyetin altında olmaması, bu tespitin (Ek-0.5) formunda yapılması, fiyat teklifi üzerine meslek mensubu tarafından "Bu fiyat teklifindeki birim fiyatın, mükellefin yasal defter ve belgelerine göre tarafımca düzenlenerek onaylanan (.../.../...) tarih ve (...) sayılı maliyet tespit tutanağındaki ortalama/toplam birim maliyet tutarının altında olmadığını beyan ederim." ibaresinin yazılarak imzalanması ve iletişim bilgileri de belirtilmek suretiyle kaşelenmesi/mühürlenmesi gerekmektedir. Mala ilişkin fiyat teklifi verilebilmesi için ayrıca fiyat teklifini veren kişi tarafından son veya bir önceki geçici vergi beyanname döneminde ihale konusu işte kullanılması öngörülen fiyat teklifi konusu mal miktarının en az 1/20'si kadar alım yapılmış olması gerekir.

Satış tutarı tespit tutanağı dayanak alınarak fiyat teklifi sunulabilmesi için öncelikle fiyat teklifini veren kişi tarafından son veya bir önceki geçici vergi beyanname döneminde ihale konusu işte kullanılması öngörülen fiyat teklifi konusu mamul/mal/hizmet miktarının en az 1/20'si kadar satış yapılmış olması, teklif edilen birim fiyatın, ilgili tutanakta tespit edilen ağırlıklı ortalama birim satış tutarının % 80'inin altında olmaması, bu tespitin (Ek-0.6) formunda yapılması, fiyat teklifi üzerine meslek mensubu tarafından "Bu fiyat teklifindeki birim fiyatın, mükellefin yasal defter ve belgelerine göre tarafımca düzenlenerek onaylanan (.../.../...) tarih ve (...) sayılı satış tutarı tespit tutanağındaki ağırlıklı ortalama birim satış tutarının % 80'inin altında olmadığını beyan ederim." ibaresinin yazılarak imzalanması ve iletişim bilgileri de belirtilmek suretiyle kaşelenmesi/mühürlenmesi gerekmektedir.

Üçüncü kişilerden alınan fiyat tekliflerinin teklife konu alanda faaliyet gösterenlerden alınması gerekmekte olup, bu belgelerin ihale tarihinden önce düzenlenmiş olması zorunlu değildir.

Kaşeleme işlemi 8.4'üncü maddede belirtilen özel kaşe

kullanılmak suretiyle yapılabileceği gibi, bu kaşe dışında meslek mensubuna ilişkin bilgileri içeren kaşe kullanılmak suretiyle de yapılabilir.

Kurum bu maddede düzenlenen 1/20 oranını değiştirmeye ve işin konusu, yaklaşık maliyeti ve/veya süresine göre farklı oranlar belirlemeye yetkilidir.

...

45.1.13.10. Meslek mensubu; üçüncü kişilerden alınan fiyat teklifi üzerindeki beyanın ve emsal bedel beyanı ile Ek-0.5, Ek-0.6, Ek-0.7 ve Ek-0.8 numaralı tutanaklardaki bilgilerin doğruluğundan sorumludur. Meslek mensubu ibaresinden Yeminli Mali Müşavirler veya Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler anlaşılır.

45.1.13.11. Ek-0.5, Ek-0.6, Ek-0.7 ve Ek-0.8 numaralı tutanakların son veya bir önceki geçici vergi beyanname dönemine ilişkin olarak düzenlenmesi zorunludur. Son veya bir önceki geçici vergi beyanname döneminin tespitinde; 4734 sayılı Kanun'un 21'inci maddesinin birinci fıkrasının (a), (d) ve (e) bentlerine göre pazarlık usulü ile yapılan ihalelerde ilk yazılı fiyat tekliflerinin alındığı tarih, diğer ihale usulleri ile yapılan ihalelerde ise ihale tarihi esas alınır.

Örneğin; 11.1.2014 tarihinde açık ihale usulü ile yapılan ihalede son geçici vergi beyanname dönemi "Ekim-Kasım-Aralık 2013", 15.7.2014 tarihinde açık ihale usulü ile yapılan ihalede son geçici vergi beyanname dönemi "Nisan-Mayıs-Haziran 2014" tür.

...

45.1.13.14. İstekliler tarafından akaryakıt girdisine ilişkin olarak, EPDK tarafından yayımlanan, İstanbul İli, Avrupa Yakasında bulunan bayiler adına beyan edilmiş fiyatların ortalamasını yansıtan En Yüksek İşlem Hacimli 8 Firmanın Akaryakıt Fiyatlarına İlişkin Raporda yer alan fiyatların %

90'ının altında sunulan açıklamalar geçerli kabul edilmez. Motorin veya benzine yönelik olarak öngörülen tutarın TL/lt cinsinden hesaplanmasında Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunun ilgili düzenlemeleri dikkate alınacaktır.

45.1.13.15. Sözleşme veya eklerinde, taş, kum, çakıl, gravye, balast, stabilize vb. yapı malzemelerinin idarenin belirlediği ocaklardan temininin öngörüldüğü haller dışında, bu Tebliğin 45.1.2 maddesi gereğince nakliye girdilerine ilişkin idarece belirtilen mesafelerden daha düşük mesafe kullanarak açıklama yapan isteklilerin, ihale konusu işe özgü alanlara ilişkin açıklamalarını kamu kurum ve kuruluşları tarafından düzenlenen veya onaylanan belgeler ile tevsik etmeleri gerekmektedir.

...

45.1.13.17. Tesis, makine, teçhizat ve diğer ekipman (İş makinesi) analiz girdilerine ilişkin açıklamalar; resmi rayiçler veya isteklinin kendi malı olan iş makineleri için satın alma bedeli üzerinden yapılabilir. Üçüncü kişilerden alınan fiyat teklifi ancak resmi rayici bulunmayan iş makineleri için kullanılabilir.

İsteklilerin kendi malı olan iş makinesinin satın alma bedeli üzerinden yapacağı açıklamalarda, bu hususları tevsik eden belgelerin açıklama kapsamında sunulması zorunludur. Ayrıca, bu açıklamada iş makinesine ilişkin tutar olarak;

a) İş makinesinin satın alma tarihinden sonra amortisman süresinin dolmuş olması halinde, amortisman maliyeti katsayısı dışında kalan maliyet katsayıları (yedek parça, tamir-bakım, sermaye faizi-sigorta, nakil-montaj-demontaj) toplamı (ilgili analizde miktar kısmına yazılarak) ile resmi rayicin çarpılması sonucu bulunacak tutar,

b) İş makinesinin satın alma tarihinden sonra amortisman süresinin dolmamış olması halinde ise, (a) bendinde hesaplanan tutarın altında olmamak koşuluyla, iş makinesinin satın alma bedeli ile analiz girdi miktarının çarpılması sonucu bulunacak

tutar,

kullanılabilecektir.

45.1.14. Aşırı düşük teklif sorgulaması sonucunda; (45.1.3 – 45.1.13) maddelerine uygun açıklamada bulunmayan, açıklamaları idarece tanımlanan yapım şartlarına uymayan veya teknik şartnameye aykırı hususlar içeren isteklilerin teklifleri gerekçeleri belirtilmek suretiyle reddedilecektir.” açıklamaları,

İdari Şartname'nin “Aşırı düşük teklifler” başlıklı 33'üncü maddesinde “33.1. Teklifi sınır değer altında kalan isteklilerden Kanunun 38 inci maddesine göre açıklama istenecektir. Bu kapsamda; ihale komisyonu sınır değer altında kalan teklifleri aşırı düşük teklif olarak tespit eder ve bu teklif sahiplerinden Kurum tarafından belirlenen kriterlere göre teklifte önemli olduğunu tespit ettiği bileşenler ile ilgili ayrıntıları yazılı olarak ister. İhale komisyonu;

a) Yapım yönteminin ekonomik olması,

b) Seçilen teknik çözümler ve teklif sahibinin işin yerine getirilmesinde kullanacağı avantajlı koşullar,

c) Teklif edilen işin özgünlüğü,

gibi hususlarda yapılan yazılı açıklamaları dikkate alarak aşırı düşük teklifleri değerlendirir. Bu değerlendirme sonucunda, açıklamaları yeterli görülmeyen veya yazılı açıklamada bulunmayan isteklilerin teklifi reddedilir.” düzenlemeleri,

Aynı Şartname'nin “Ekonomik açıdan en avantajlı teklifin belirlenmesi” başlıklı 35'nci maddesinde“ 35.1. Bu ihalede

ekonomik açıdan en avantajlı teklif, fiyatla birlikte fiyat dışı unsurlar da dikkate alınarak belirlenecektir.

35.1.1.

Fiyat Dışı Unsur Değerlendirme Yöntemi: İş kalemleri bazında teklif fiyat nitelik puanlaması Hesaplama Formülü: $\text{Toplam Puan} = \text{Teklif Fiyatı Puanı} + \text{Fiyat Dışı Unsur Puanı}$ Numune Değerlendirmesinde Kullanılacak mı?: Hayır Demonstrasyon Değerlendirmesinde Kullanılacak mı?: Hayır Teklif Fiyat Puanı: 50			
İş Kaleminin Adı ve Kısa Açıklaması	Asgari Oran	Azami Oran	Fiyat Dışı Unsur Puanı
Her Cins ve Klastaki Zeminde Yarma Kazısı, Yan Ariyet Kazısı, Dolgu Altlarında Her Cins Zayıf Zemin (Bitkisel Toprak vs.) ile Oynak (Batak ve Balçık) Zeminler ve Sathi Kaplama Kazılması, Kullanılması ve Depoya Atılması (Nakliye Dahil)	1,14%	1,89%	0,76
...
Asfalt kazıma makinası ile her cins bitümlü sıcak karışım kaplamaların kazılması ve depoya taşınması	8,97%	14,95%	5,98
...

35.1.2. Fiyat dışı unsurların değerlendirilmesine ilişkin

bilgi ve belgeler yeterlik bilgileri tablosunda beyan edilecektir.

35.2 Ekonomik açıdan en avantajlı teklifin birden fazla istekli tarafından verilmiş olması halinde ilgili uygulama yönetmeliğinde düzenlenen usule göre ihale sonuçlandırılacaktır.

35.2.1. Ekonomik açıdan en avantajlı teklifin birden fazla istekli tarafından verilmiş olması halinde; Teklif fiyatı daha düşük olan istekli ekonomik açıdan en avantajlı teklif olarak belirlenecektir. Fiyat tekliflerinin de eşit olması durumunda 35.1.1. maddesinde yer alan fiyat dışı unsurların öncelik sıralaması esas alınarak ekonomik açıdan en avantajlı teklif belirlenecektir.” düzenlemesi bulunmaktadır.

İhale dokümanında yapılan düzenlemelerden söz konusu ihalenin “Aydın-Denizli Devlet Yolu (Aydın Çevre Yolu Ayr.-Denizli Çevre Yolu Ayr. Km:0+000-104+700 Arası) Muhtelif Kesimlerde Altyapı İyileştirmesi ve BSK Kaplama Onarımı Yapılması İşi”ne ilişkin olduğu, ihalenin 05.07.2021 tarihinde birim fiyat teklif alınmak suretiyle ve elektronik teklif alınarak gerçekleştirildiği, söz konusu iş kapsamında 1.650.000 m² 4 cm sıkışmış kalınlıkta taşmastik asfalt aşınma tabakası yapılması ve yola taşınması, 261.000 ton plentmiks temel veya alttemel yapılması, yola nakli, 130.000 m³ asfalt kazıma makinası ile her cins bitümlü sıcak karışım kaplamaların kazılması ve depoya taşınması ve birim fiyat teklif cetvelindeki miktarlar kadar diğer iş kalemlerinin yapılması işlerinin gerçekleştirileceği, işin süresinin işyeri teslim tarihinden itibaren 600 (altıyüz) gün olduğu,

05.07.2021 tarihinde ihale edilen şikâyete konu ihaleye 42 isteklinin teklif verdiği, ihale komisyonu tarafından yapılan

değerlendirme neticesinde, kesinleşen ihale kararında belirtilen gerekçelerle 3 isteklinin teklifinin değerlendirme dışı bırakıldığı, daha sonraki aşamada ilk oturumda geçici teminatı ve teklif mektubu uygun olduğu belirlenen isteklilerin teklifleri esas alınarak aşırı düşük teklif sınır değerinin hesaplandığı, hesaplanan aşırı düşük teklif sınır değerinin altında teklif veren 15 istekliden aşırı düşük teklif açıklamalarının sunulmasının istenildiği, 7 isteklinin süresi içerisinde açıklamalarını sunduğu, açıklamaları sunan Mau Yapı İnşaat Anonim Şirketi- Mehmet Ali Ünal İnşaat Taahhüt Madencilik Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi İş Ortaklığı, Selgün Proje Mimarlık İnş. Taah. Tur. San. Tic. Ltd. Şti., Öztaç Petrol Harfiyat İnşaat Nakliye Temizlik İthalat İhracat Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi ve Demgün İnşaat Harfiyat Madencilik Tarım Nakliye Petrol Taahhüt Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi'nin sunduğu açıklamaların çeşitli gerekçeler ile kabul edilmediği ve anılan isteklilerin tekliflerinin reddedildiği, Danış Yapı Madencilik Sanayi ve Ticaret A.Ş., Kaan Yol İnşaat Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi, Farsel İnşaat ve Tic.A.Ş.- Kayaoğlu İnşaat Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi İş Ortaklığı'nın aşırı düşük teklif açıklamalarının ve beyan ettikleri bilgilere ilişkin sunulan belgelerin kabul edildiği, daha sonraki aşamada fiyat dışı unsurlar da dikkate alınarak tekliflerin değerlendirildiği, 14.12.2021 tarihli kesinleşen ihale kararı ile Danış Yapı Madencilik Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin ekonomik açıdan en avantajlı teklif sahibi, Kaan Yol İnşaat Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi'nin ise ekonomik açıdan en avantajlı ikinci teklif sahibi olarak belirlendiği tespit edilmiştir.

İdarenin 27.07.2021 tarihli aşırı düşük teklif açıklama isteme yazısı ekinde, teklifin önemli bileşeni olarak belirlenen 6 iş kalemine ilişkin analiz formatlarının hazırlanarak isteklilere gönderildiği, ayrıca açıklama istenilmeyen analiz girdilerinin analiz formatlarında belirtildiği, daha sonra idarenin

30.07.2021 tarihli yazısı ile analizlerde sehven yapılan hataların düzeltildiği ve 03.08.2021 tarihli yazı ile de aşırı düşük teklif açıklamalarının son teslim tarihinin 09.08.2021 olarak uzatıldığı, aşırı düşük teklif açıklamaları ile birlikte beyan edilen bilgilere ilişkin belgeleri sunmalarının istenildiği belirlenmiştir.

İdarenin 27.07.2021 tarihli aşırı düşük teklif açıklama isteme yazısı ekinde açıklama istenilen 6 iş kaleminin belirlendiği, bu iş kalemlerinin aşağıda belirtilen kalemler olduğu görülmüştür.

KGM/03.570/2/P: Asfalt kazıma makinası ile her cins bitümlü karışım kaplamaların kazılması ve depoya taşınması,

KGM/6100/P: Plentmiks temel ve alttemel yapılması ve yola nakli (astarsız)

KGM/6212-A/P: 12 cm sıkışmış kalınlıkta 1 m²asfalt betonu bitümlü sıcak temel tabakası yapılması ve yola taşınması (bitüm idare malı) (idare malı bitüm nakliyesi dahil)

KGM/6454/S-M/P: 4 cm. kalınlıkta taş mastik asfalt aşınma tabakası yapılması ve yola taşınması (kırılmış ve elenmiş Serttaş ve modifiye bitüm ile) (bitüm idare malı nakliyesi dahil)

KGM/BİNDER 10/P: 10 cm sıkıştırılmış kalınlıkta 1 m² asfalt

betonu binder tabakası yapılması ve yola taşınması (bitüm idare malı) (idare malı bitüm nakliyesi dahil)

KGM/BİNDER6-M/P: 6 cm sıkıştırılmış kalınlıkta 1 m² asfalt betonu binder tabakası yapılması ve yola taşınması (modifiye bitüm ile) (bitüm idare malı) (idare malı bitüm nakliyesi dahil)

Aşırı düşük teklif açıklamasının ekinde açıklama istenilen "KGM/03.570/2/P: Asfalt kazıma makinası ile her cins bitümlü karışım kaplamaların kazılması ve depoya taşınması" iş kaleminin analiz formatının aşağıdaki şekilde olduğu belirlenmiştir.

KGM/03.570/2/P		Asfalt kazıma makinası ile her cins bitümlü sıcak karışım kaplamaların kazılması ve depoya taşınması				M ³
Girdi No	Girdi Tanımı	Birimi	Miktar	Birim Fiyat	Tutar	Açıklama Durumu
	Motopomp (5 PS gücünde, takriben 50 mm çapında)	AD	0,000000695460			İstenmeyecek
	Makinist yardımcısı	SA	0,002010000000			İstenecek
	Arazöz (5 tonluk su sandıklı)	AD	0,000011115000			İstenmeyecek
	Yağcı	SA	0,060000000000			İstenecek
	Formen	SA	0,040000000000			İstenecek
	Erbab işçi	SA	0,080000000000			İstenecek
	Şoför	SA	0,093600000000			İstenecek
	Operatör makinist	SA	0,216000000000			İstenecek
	Mazot (motorin)	KG	2,863914840000			İstenecek
	Malzemenin Depoya Nakli (A: 1, Mesafe: 20 Km, Y: 1, F= K x (0.0007 x M + 0.01) x A x Y)	M ³	2,400000000000			İstenecek
	Asfalt kazıma makinası (400 HP gücünde max.2.05m freze genişliğinde, 0.15m freze derinliğinde, konveyörlü)	AD	0,000030000000			İstenecek
TOPLAM						
Kâr ve genel masraf						
(%)						
1 m ³ FİYATI (TL)						

Danış Yapı Madencilik Sanayi ve Ticaret A.Ş.nin birim fiyat teklif cetvelinden KGM/03.570/2/P: Asfalt kazıma makinası ile her cins bitümlü sıcak karışım kaplamaların kazılması ve depoya taşınması iş kalemi için birim fiyat olarak 127,528 TL fiyat teklifinin verildiği, aşırı düşük teklif açıklamaları kapsamında ise söz konusu iş kalemi için aşağıda belirtildiği

şekilde analiz sunulduğu belirlenmiştir.

KGM/03.570/2/P Asfalt kazıma makinası ile her cins bitümlü sıcak karışım kaplamaların kazılması ve depoya taşınması						M ³
Girdi No	Girdi Tanımı	Birimi	Miktar	Birim Fiyat	Tutar	Açıklama Durumu
	Motopomp (5 PS gücünde, takriben 50 mm çapında)	AD	0,000000695460	0,01	0,000000006954600	Açıklama-2
	Makinist yardımcısı	SA	0,002010000000	15,90	0,031959000000000	Açıklama-3
	Arazöz (5 tonluk su sandıklı)	AD	0,00001115000	0,01	0,00000011150000	Açıklama-2
	Yağcı	SA	0,060000000000	15,90	0,954000000000000	Açıklama-3
	Formen	SA	0,040000000000	15,90	0,636000000000000	Açıklama-3
	Erbab işçi	SA	0,080000000000	15,90	1,272000000000000	Açıklama-3
	Şoför	SA	0,093600000000	15,90	1,488240000000000	Açıklama-3
	Operatör makinist	SA	0,216000000000	15,90	3,434400000000000	Açıklama-3
	Mazot (motorin)	KG	2,863914840000	6,500003	18,615455051744500	Açıklama-4
	Malzemenin Depoya Nakli (A: 1, Mesafe: 20 Km, Y: 1, F= K x (0.0007 x M + 0.01) x A x Y)	M ³	2,400000000000	10,248	24,595200000000000	Açıklama-1
	Asfalt kazıma makinası (400 HP gücünde max.2.05m freze genişliğinde, 0.15m freze derinliğinde, konveyörlü)	AD	0,000030000000	2.550.000,00	76,500000000000000	Açıklama-1
TOPLAM					127,527	
Kâr ve genel masraf (% 0,00078)					0,001	
1 m ³ FİYATI (TL)					127,528	

Anılan isteklinin açıklamaları kapsamında Açıklama-1: Aşırı düşük teklif savunmasında kullanılan kamu kurum ve kuruluşlarınca yayınlanan birim fiyatlar, Açıklama-2: Açıklama istenmeyen analiz girdileri, Açıklama-3: İşçilik girdi maliyetleri, Açıklama-4: Mazot (motorin) girdi maliyeti, Açıklama-5: Üçüncü kişilerden alınan teklifler şeklinde açıklamaya yer verdiği görülmüştür.

Danış Yapı Madencilik Sanayi ve Ticaret A.Ş.nin açıklama istenmeyen analiz girdileri için (motopomp ve arazöz girdisi için) 0,01 TL., işçilik girdileri için 2021 yılı saatlik asgari ücret olan 15,90 TL/saat (=3.577,50/7,5×30) bedelini kullandığı,

Mazot girdisi için ihale ilan tarihi ile ihale tarihi arasında

yer alan 05.06.2021 tarihli EPDK tarafından yayımlanan İstanbul ili Avrupa yakasında bulunan bayiler adına beyan edilen fiyatların ortalamasını yansıtan en yüksek işlem hacimli 8 firmanın akaryakıt fiyatlarına ilişkin raporda yer alan fiyatların esas alındığı (7,20128 TL), bu fiyatın % 18 KDV hariç rakamının hesaplandığı ($7,20128/1,18= 6,10277966102$ TL), lt fiyatınının 0,845 kg.'a dönüşüm katsayısı kullanılarak $6,10277966102/0,845= 7,22222445091$ TL/kg, $7,22222445091$ TL x $0,90= 6,50000200582$ TL/kg, söz konusu rakamın analizlerde $6,500003$ TL/kg olarak kullanıldığı, söz konusu rakamın işlemlerin tersten litreye dönüştürülerek hesaplanması sonucunda $7,2012811014$ TL rakamına ulaşıldığı ($6,500003 \times 0,845 = 5,492502535$, $5,492502535 \times 1,18= 6,4811529913$, $6,4811529913 / 0,90= 7,2012811014$), bu tutarında EPDK tarafından yayınlanan $7,20128$ TL bedelin üzerinde olduğu,

Malzemenin depoya nakli girdisi için idarece analiz formatında belirtilen mesafe olan 20 Km'nin ve formülün kullanılarak ($F= 427 \times (0,0007 \times 20 + 0,01)= 10,248$ TL) hesaplandığı,

Asfalt kazıma makinası (400 HP gücünde max.2.05m freze genişliğinde, 0.15m freze derinliğinde, konveyörlü) analiz girdisi için Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın 10.120.1128 poz nolu 2021 yılı rayici olan 2.550.000,00 TL'nin kullanıldığı belirlenmiştir.

Yukarıda yer verilen analizde görüldüğü üzere, Danış Yapı Madencilik Sanayi ve Ticaret A.Ş.nin KGM/03.570/2/P: Asfalt kazıma makinası ile her cins bitümlü sıcak karışım kaplamaların kazılması ve depoya taşınması iş kalemine ilişkin sunduğu analizde birim fiyat ile miktarların çarpımı sonucunda ulaşılan tutar sütununda herhangi bir yuvarlama yapılmadan rakamların yazıldığı, tüm çarpımların yapılması neticesinde

tutar sütünunun yuvarlama yapılmadan hesaplandığı, daha sonra tüm sütünun toplanarak toplam rakamın hesaplandığı ve bu aşamada yuvarlama işleminin yapıldığı görülmüştür. İsteklinin yaptığı hesaplamalar excel üzerinden yeniden yapılarak kontrol edilmiştir. Yapılan inceleme neticesinde isteklinin analizinde herhangi bir aritmetik hata yapılmadığı, çarpımlar yapılırken tüm girdilerde hesaplanan tutarların yuvarlama yapılmadan ilgili sütuna yazıldığı, en son ulaşılan toplam birim fiyatın uygun şekilde yuvarlama işlemine tabi tutulduğu belirlenmiştir.

Mevzuat uyarınca birim fiyat teklif cetvelinde, her bir iş kaleminin miktarı ile bu iş kalemi için teklif edilen birim fiyatın çarpımı sonucu bulunan tutar, analizlerde de her bir girdi miktarı ile rayicinin çarpımı sonucu bulunan tutar, virgülden sonra iki ondalık basamaklı sayıdan fazla olacak şekilde yazılabilecektir. Ancak toplam teklif tutarı, virgülden sonra en yakın iki ondalık basamaklı sayıya yuvarlanarak yazılacaktır. Yuvarlama işleminde yarım kuruş ve üzerindeki değerler bir kuruşa tamamlanacak; yarım kuruşun altındaki değerler ise dikkate alınmayacaktır.

Yukarıda yapılan tespitler neticesinde Danış Yapı Madencilik Sanayi ve Ticaret A.Ş. nin KGM/03.570/2/P: Asfalt kazıma makinası ile her cins bitümlü sıcak karışım kaplamaların kazılması ve depoya taşınması iş kalemi için aşırı düşük teklif açıklamaları kapsamında sunduğu analizde aritmetik hata bulunmadığı, analiz girdilerinin doğru şekilde açıklandığı, analizler içerisinde miktar ve tutar çarpılırken herhangi bir yuvarlama yapılmadan ilgili sütünun hesaplandığı ve son aşamada birim fiyat hesaplanırken yuvarlama yapıldığı belirlendiğinden, başvuru sahibinin söz konusu iddialarının yerinde olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Toplantı No	: 2022/008
Gündem No	: 26
Karar Tarihi	: 09.02.2022
Karar No	: 2022/UY.II-225